

Udskriftsdato: 25. december 2025

BEK nr 419 af 29/04/2014 (Historisk)

Bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge anbragt uden for hjemmet

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, j.nr. 2013-8145

Senere ændringer til forskriften

BEK nr 186 af 20/02/2015

Bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge anbragt uden for hjemmet

I medfør af § 123, stk. 1, 2, 5 og 6, § 123 a, stk. 7, § 123 b, stk. 6, § 123 c, stk. 2, og § 174, stk. 5, i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 254 af 20. marts 2014, og efter forhandling med justitsministeren, fastsættes:

Kapitel 1

Formålsbestemmelse m.v.

§ 1. Magtanvendelse over for børn og unge omfattet af denne bekendtgørelse må kun anvendes, hvis der er hjemmel til det. Magtanvendelse må aldrig erstatte omsorg og socialpædagogisk bistand. Magtanvendelse skal begrænses til det absolut nødvendige og skal i øvrigt stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået hermed.

Stk. 2. Legemlig afstraffelse er ikke tilladt. Fiksering er ikke tilladt. Ved fiksering forstås anvendelse af mekanisk tvangsmiddel i form af bælte, håndremme, fodremme, eller livstykke, samt anden form for mekanisk fastspænding. Ydmygende, hånende eller anden nedværdigende behandling er ikke tilladt.

§ 2. Fysisk magtanvendelse i form af, at barnet eller den unge fastholdes, eller føres til et andet opholdsrum er tilladt, hvis:

- 1) barnet eller den unge udviser en sådan adfærd, at fortsat ophold i fællesskabet er uforsvarligt, eller
- 2) barnet eller den unge derved forhindres i at skade sig selv eller andre.

Stk. 2. Magtanvendelse efter stk. 1 skal afpasses efter forholdene i den enkelte situation og må ikke gå ud over det strengt nødvendige.

Stk. 3. Magtanvendelse, som akut kan være nødvendig, vil være omfattet af straffelovens bestemmelser om nødværge, jf. straffelovens § 13.

Stk. 4. I anbringelsessteder efter lovens § 66, stk. 1, nr. 1-4, er magtanvendelse, bortset fra de tilfælde, der er nævnt i stk. 3, ikke tilladt. Reglerne i denne bekendtgørelse anvendes i øvrigt ikke for disse anbringelsessteder.

Kapitel 2

Opholdssteder for børn og unge, døgninstitutioner for børn og unge i ikke sikrede afdelinger samt delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner

§ 3. I opholdssteder for børn og unge, jf. lovens § 66, stk. 1, nr. 5, vil der kunne ske fysisk magtanvendelse efter § 2.

§ 4. I døgninstitutioner for børn og unge, jf. lovens § 66, stk. 1, nr. 6, vil der i ikke sikrede afdelinger kunne ske fysisk magtanvendelse efter § 2.

Stk. 2. Der vil i ikke sikrede afdelinger i døgninstitutioner for børn og unge endvidere kunne ske aflåsning af afdelingen om natten og undtagelsesvis i kortere perioder om dagen.

Delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner

§ 5. Ved en delvis lukket døgninstitution, jf. lovens § 66, stk. 1, nr. 6, forstås en døgninstitution for børn og unge mellem 12 og 17 år, hvor der i perioder kan ske tilbageholdelse i form af aflåsning af yderdøre og vinduer og fysisk fastholdelse.

Stk. 2. En døgninstitution efter stk. 1, jf. lovens § 66, stk. 1, nr. 6, skal være godkendt som delvis lukket døgninstitution af det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn

Stk. 3. Ved en delvis lukket afdeling på en døgninstitution forstås en afdeling for børn og unge mellem 12 og 17 år, hvor der i perioder kan ske tilbageholdelse i form af aflåsning af yderdøre og vinduer og fysisk fastholdelse.

Stk. 4. I forbindelse med godkendelsen af en døgninstitution med en delvis lukket afdeling skal der tages højde for personalets forudsætninger for at anvende de øgede muligheder for at anvende magt på den delvis lukkede afdeling samt til, hvorvidt institutionens fysiske rammer understøtter dette.

§ 6. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anbringelse på en delvis lukket døgninstitution eller på en delvis lukket afdeling på en døgninstitution, når der foreligger en afgørelse om anbringelse uden for hjemmet efter lovens § 52, stk. 1, eller § 58, jf. § 52, stk. 3, nr. 7.

Stk. 2. Afgørelsen om anbringelse på en delvis lukket døgninstitution eller på en delvis lukket afdeling på en døgninstitution kan træffes, når det er afgørende for den socialpædagogiske behandling at kunne aflåse yderdøre og vinduer i perioder, og der er risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af

- 1) kriminel adfærd hos barnet eller den unge,
- 2) misbrugsproblemer hos barnet eller den unge eller
- 3) andre adfærds- eller tilpasningsproblemer hos barnet eller den unge.

§ 7. Kommunalbestyrelsen i barnets eller den unges opholdskommune kan træffe afgørelse om at tilbageholde barnet eller den unge på en delvis lukket døgninstitution eller på en delvis lukket afdeling på en døgninstitution, når

- 1) det er afgørende for den socialpædagogiske behandling, at barnet eller den unge ikke rømmer fra institutionen, og
- 2) der er risiko for, at barnet eller den unges sundhed eller udvikling vil lide alvorlig skade i forbindelse med en rømning.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse efter stk. 1, om at tilbageholde børn og unge i højst 5 sammenhængende dage ad gangen, dog højst 30 dage på et år. Afgørelser om tilbageholdelse i højst 5 sammenhængende dage må ikke ligge i umiddelbar forlængelse af hinanden.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen fastsætter i forbindelse med en afgørelse efter stk. 1 de nærmere rammer for tilbageholdelsen.

Stk. 4. Barnet eller den unges synspunkter skal altid inddrages og tillægges passende vægt i overensstemmelse med alder og modenhed, jf. lovens § 46, stk. 3.

Stk. 5. Tilbageholdelse efter denne bestemmelse skal begrænses til det strengt nødvendige og stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået med tilbageholdelsen.

Stk. 6. Afgørelse om tilbageholdelse og fastholdelse, jf. § 7, stk. 1, og § 9, stk. 1, er én afgørelse og træffes for et år ad gangen.

§ 8. I delvis lukkede døgninstitutioner og på delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner kan institutionens leder eller dennes stedfortræder inden for de rammer om tilbageholdelse, som kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om, jf. § 7, stk. 1, tilbageholde barnet eller den unge, når

- 1) der er begrundet formodning om, at barnet eller den unge vil rømme,
- 2) det i den konkrete situation er afgørende for den socialpædagogiske behandling, at barnet eller den unge tilbageholdes, og
- 3) der er en risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling vil lide alvorlig skade i forbindelse med en rømning.

Stk. 2. Lederen eller dennes stedfortræder kan beslutte, at tilbageholdelsen skal begrænses til bestemte tidspunkter i døgnnet.

Stk. 3. Børn og unge, der tilbageholdes i en delvis lukket døgninstitution eller på en delvis lukket afdeling på en døgninstitution ud over 24 timer, skal have adgang til at opholde sig i frisk luft i mindst 1 time dagligt.

§ 9. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at et barn eller en ung kan fastholdes i en delvis lukket døgninstitution eller på en delvis lukket afdeling på en døgninstitution i følgende situationer, hvis

- 1) barnet eller den unge tidligere har rømmet fra åbne anbringelsessteder, og det må formodes, at den pågældende igen vil rømme fra anbringelsesstedet,
- 2) barnet eller den unge tidligere har begået kriminalitet, og det må formodes, at den pågældende vil begå ny kriminalitet i forbindelse med udgang fra anbringelsesstedet,
- 3) barnet eller den unge tidligere har indtaget euforiserende stoffer, og det formodes, at den pågældende vil indtage euforiserende stoffer ved udgang fra anbringelsesstedet, eller
- 4) barnet eller den unge tidligere har skadet sig selv, og det formodes, at den pågældende vil skade sig selv alvorligt.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan kun træffe afgørelse efter stk. 1, hvis det er afgørende for den socialpædagogiske behandling, at barnet eller den unge fastholdes, og der er risiko for, at barnet eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade.

Stk. 3. I delvis lukkede døgninstitutioner og på delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner kan institutionens leder eller dennes stedfortræder inden for de rammer om fastholdelse, som kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om, jf. stk. 1 og 2, i en konkret situation fastholde barnet eller den unge.

Stk. 4. Magtanvendelsen efter denne bestemmelse skal afpasses efter forholdene i den enkelte situation, må ikke gå ud over det strengt nødvendige og skal stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået med fastholdelsen.

§ 10. I delvis lukkede døgninstitutioner og på delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner for børn og unge mellem 12 og 17 år, jf. lovens § 123 b, vil der endvidere kunne ske fysisk magtanvendelse efter § 2.

Tilbageholdelse i op til 14 dage i starten af anbringelsen

§ 11. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om, at børn og unge på ikke sikrede døgninstitutioner, herunder delvis lukkede døgninstitutioner, delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner samt opholdssteder, jf. lovens § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, kan tilbageholdes i op til 14 dage umiddelbart efter anbringelsen på det pågældende anbringelsessted, jf. lovens § 123 c, når

- 1) det må anses for at være af væsentlig betydning for at imødekomme et barns eller en ungs særlige behov for støtte, og
- 2) det vurderes at have afgørende betydning for den socialpædagogiske behandling.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, hvor mange dage tilbageholdelsen skal vare inden for de første 14 dage.

Stk. 3. Barnet eller den unges synspunkter skal altid inddrages og tillægges passende vægt i overensstemmelse med alder og modenhed, jf. lovens § 46, stk. 3.

Stk. 4. Tilbageholdelse kan alene ske ved at anvende fysisk magt i form af, at barnet eller den unge fastholdes for at forhindre denne i at forlade anbringelsesstedet.

Stk. 5. Magtanvendelse efter stk. 2 skal afpasses efter forholdene i den enkelte situation, må ikke gå ud over det strengt nødvendige og stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået med tilbageholdelsen.

Undersøgelse af person og opholdsrum med bestemte grunde

§ 12. På ikke sikrede døgninstitutioner, delvis lukkede døgninstitutioner, delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner samt opholdssteder, kan lederen eller den, der bemyndiges dertil, træffe beslutning om at foretage en undersøgelse af barnets eller den unges person eller opholdsrum, jf. lovens § 123 a, stk. 2, hvis der er bestemte grunde til at antage, at barnet eller den unge er i besiddelse af effekter som medfører, at ordensbestemmelser ikke kan overholdes eller at sikkerhedshensyn ikke kan iagttages.

Stk. 2. Bestemte grunde efter stk. 1 kan være, at barnet eller den unge virker påvirket af euforiserende stoffer eller alkohol, at der mangler skarpe genstande i institutionens køkken eller værksted eller at der af institutionens personale i øvrigt er gjort observationer, der gør det nærliggende for institutionens leder,

eller den der bemyndiges dertil at antage, at barnet eller den unge er i besiddelse af effekter i strid med ordensreglementet eller som kan udgøre en fare for den unge selv eller andre.

Særligt om undersøgelse af opholdsrum

§ 13. Hvis en undersøgelse af barnets eller den unges opholdsrum indebærer en gennemgang af den unges genstande i opholdsrummet, skal barnet eller den unge have tilbud om at overvære undersøgelsen eller efterfølgende straks have gennemgået undersøgelsen og dens resultat, med mindre særlige omstændigheder taler mod dette. Tilbuddet om gennemgang af undersøgelsen kan eventuelt gives skriftligt samtidig med en orientering om, at undersøgelsen har fundet sted.

Stk. 2. Med opholdsrum menes i denne bekendtgørelse værelse, skabe eller andre rum, som den unge råder over. Med genstande menes fx kommoder, opbevaringsbokse, tasker og poser i opholdsrummet.

Særligt om undersøgelse af person

§ 14. Ved undersøgelse af barnets eller den unges person menes indgreb, hvor der ikke sker nogen indtrængen i det menneskelige legeme eller nogen egentlig beføling af legemet. Der må alene foretages klap uden på tøjet og undersøgelse af lommer og sko. Institutionens personale kan dog kræve, at barnet eller den unge tager sit overtøj, hue og sko af.

Stk. 2. Undersøgelsen af hvilke effekter barnet eller den unge har i sin besiddelse på sin person, må kun undtagelsesvis foretages og overværes af personer af et andet køn end barnet eller den unge, jf. lovens § 123 a, stk. 5.

Fælles bestemmelser om undersøgelser af person og opholdsrum

§ 15. Undersøgelse af barnets eller den unges person eller opholdsrum efter §§ 13 og 14 må ikke gennemføres, hvis undersøgelsen efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb, jf. lovens § 123 a, stk. 3. Det er en forudsætning for undersøgelsen af barnets eller den unges person eller opholdsrum, at andre lempeligere midler har været forsøgt, og at disse har vist sig utilstrækkelige til opnåelse af de tilsigtede mål med undersøgelsen. Den unge opfordres til selv at aflevere eventuelle effekter.

Stk. 2. Undersøgelse af barnets eller den unges person eller opholdsrum skal foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader, jf. lovens § 123 a, stk. 4. Undersøgelsen skal således foretages på en sådan måde, at barnets eller den unges oplevelse af at blive krænket formindskes mest muligt.

Stk. 3. Inden en undersøgelse af et barns eller en ungs person eller opholdsrum foretages, har barnet eller den unge ret til at få oplyst grunden til, at undersøgelsen iværksættes, medmindre særlige omstændigheder taler imod dette.

§ 16. Der skal altid deltage mindst 2 ansatte ved undersøgelsen af barnets eller den unges person eller opholdsrum. Hvis særlige omstændigheder gør det nødvendigt, kan undersøgelsen dog gennemføres af en enkelt ansat. Der må ikke være andre børn og unge til stede under undersøgelsen af barnet eller den unges person eller opholdsrum.

§ 17. Institutionens eller opholdsstedets leder eller den, der bemyndiges hertil, kan træffe beslutning om tilbageholdelse af effekter, der findes i barnets eller den unges besiddelse, hvis det skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, jf. lovens § 123 a, stk. 6.

Stk. 2. Hvis genstande, som tilhører et barn eller en ung, tilbageholdes, skal anbringelsesstedet udfærdige en liste over de genstande, der tilbageholdes. Barnet eller den unge skal orienteres om tilbageholdelsen og have udleveret en kopi af listen.

Stk. 3. Hvis en genstand tilhører anbringelsesstedet, kan den umiddelbart inddrages.

Kontrol med brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation

§ 18. I opholdssteder, ikke sikrede afdelinger i døgninstitutioner samt i delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner for børn og unge vil der kunne ske kontrol med brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation med nærmere angivne personer uden for institutionen i en bestemt periode, såfremt det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed og udvikling, jf. dog stk. 2-6. Kontrol efter stk. 1 kan ske, når der foreligger en afgørelse herom truffet af børn og unge-udvalget, jf. lovens § 123, stk. 2.

Stk. 2. Åbning af indgående og udgående breve kan kun finde sted med samtykke fra og i overværelse af barnet eller den unge. Kontrol af telefonsamtaler i form af medhør kan kun finde sted med samtykke fra barnet eller den unge. Hvis medhør finder sted, skal den person, med hvem telefonsamtalen føres, gøres opmærksom herpå.

Stk. 3. Ønsker barnet eller den unge ikke, at et indgående brev åbnes, kan dette uåbnet returneres til afsenderen med forklarende ledsageskrivelse. Ønsker barnet eller den unge ikke, at et udgående brev åbnes, tilintetgøres brevet.

Stk. 4. Ønsker barnet eller den unge ikke, at der sker medhør ved en indgående telefonsamtale, kan telefonsamtalen afbrydes med en forklaring til den, der har ringet op. Ønsker barnet eller den unge ikke, at der sker medhør ved en udgående telefonsamtale, føres samtalen ikke.

Stk. 5. Stk. 1-4 gælder dog ikke breve og andre henvendelser til og fra offentlige myndigheder og til og fra en eventuel advokat, jf. lovens § 72, stk. 1, og § 123, stk. 2.

Stk. 6. Stk. 1-5 gælder ikke ved politiets kontrol, jf. § 29, med besøg, brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation, hvis kontrollen er et led i politimæssige foranstaltninger efter retsplejelovens bestemmelser.

Kapitel 3

Døgninstitutioner for børn og unge - i sikrede afdelinger

En sikret institution

§ 19. Ved en sikret døgninstitution for børn og unge, jf. lovens § 67, stk. 3, forstås en døgninstitution, der omfatter mindst én sikret afdeling og eventuelt én eller flere ikke sikrede afdelinger.

Stk. 2. Ved en sikret afdeling forstås en afdeling på en sikret døgninstitution, hvor det er tilladt at have yderdøre og vinduer konstant aflåst. En afdeling, der er aflåst hele eller næsten hele døgnet, skal være godkendt som en sikret afdeling af det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn. Der kan endvidere gives en særlig godkendelse til at anvende en del af en sikret afdeling til særlige formål, hvis der er etableret en fysisk adskillelse fra de øvrige dele af den sikrede afdeling.

Stk. 3. Det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn, kan give tilladelse til at aflåse værelserne om natten. Aflåsning om natten af værelser i sikrede afdelinger betragtes ikke som isolation.

Magtanvendelse i sikrede afdelinger

§ 20. I sikrede afdelinger i døgninstitutioner for børn og unge vil der kunne ske fysisk magtanvendelse efter § 2.

Stk. 2. For en ung anbragt i en sikret afdeling vil der kunne ske magtanvendelse i form af isolation, idet institutionens leder eller dennes stedfortræder undtagelsesvis kan træffe beslutning om anbringelse af den unge i særlige isolationsrum, når der er overhængende fare for, at denne skader sig selv eller andre. Ved isolation forstås afsondring i aflåst rum i kortere eller længere perioder. Isolationen skal være så kortvarig og skånsom som muligt og må ikke udstrækkes ud over 2 timer. Der skal løbende føres tilsyn med et barn eller en ung, der er anbragt i isolation.

Stk. 3. For et barn eller en ung anbragt i en sikret afdeling vil der kunne ske magtanvendelse i form af undersøgelse af barnets eller den unges person eller opholdsrum efter §§ 23 og 24, hvis en sådan undersøgelse er nødvendig for at sikre, at ordensbestemmelser overholdes eller sikkerhedshensyn iagttages, jf. lovens § 123 a.

Stk. 4. For et barn eller en ung anbragt i en sikret afdeling vil der endvidere kunne ske magtanvendelse i form af kontrol med brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation efter § 28.

Undersøgelse af opholdsrum ved anbringelse, besøg og fravær

§ 21. En sikret afdeling kan undersøge, hvilke effekter et barn eller en ung, der er anbragt i afdelingen, har i sin besiddelse i sit opholdsrum, jf. lovens § 123 a, stk. 1, hvis en sådan undersøgelse er nødvendig for at sikre, at ordensbestemmelser overholdes eller sikkerhedshensyn iagttages:

- 1) når barnet eller den unge anbringes på en sikret afdeling,
- 2) før og efter besøg og
- 3) før og efter fravær fra den sikrede afdeling.

Undersøgelse af person og opholdsrum med bestemte grunde

§ 22. Institutionens leder eller den, der bemyndiges dertil, kan træffe bestemmelse om at foretage en undersøgelse af barnets eller den unges person eller opholdsrum, jf. lovens § 123 a, stk. 2, hvis der er bestemte grunde til at antage, at barnet eller den unge er i besiddelse af effekter, hvor besiddelsen medfører, at ordensbestemmelser ikke kan overholdes eller at sikkerhedshensyn ikke kan iagttages.

Stk. 2. Disse bestemte grunde efter stk. 1 kan være, at barnet eller den unge virker påvirket af euforiserende stoffer eller alkohol, at der mangler skarpe genstande i institutionens køkken eller værksted, eller at der af institutionens personale i øvrigt er gjort observationer, der gør det nærliggende for institutionens leder, eller den der bemyndiges dertil at antage, at barnet eller den unge er i besiddelse af effekter i strid med ordensreglementet eller som kan udgøre en fare for den unge selv eller andre.

Særligt om undersøgelse af opholdsrum

§ 23. Hvis en undersøgelse af barnets eller den unges opholdsrum indebærer en gennemgang af den unges genstande i opholdsrummet, skal den unge eller barnet have tilbud om at overvære undersøgelsen eller efterfølgende straks have gennemgået undersøgelsen og dens resultat, med mindre særlige omstændigheder taler mod dette. Tilbuddet om gennemgang af undersøgelsen kan eventuelt gives skriftligt samtidig med en orientering om, at undersøgelsen har fundet sted.

Stk. 2. Med opholdsrum menes i denne bekendtgørelse værelse, skabe eller andre rum, som den unge råder over. Med genstande menes fx kommoder, opbevaringsbokse, tasker og poser i opholdsrummet.

Særligt om undersøgelse af person

§ 24. Ved undersøgelse af barnet eller den unges person menes indgreb, hvor der ikke sker nogen indtrængen i det menneskelige legeme eller nogen egentlig beføling af legemet. Der må alene foretages klap uden på tøjet og undersøgelse af lommer og sko. Dog kan personalet kræve, at barnet eller den unge tager sit overtøj, hue og sko af.

Stk. 2. Undersøgelsen af hvilke effekter, barnet eller den unge har i sin besiddelse på sin person, må kun undtagelsesvis foretages og overværes af personer af et andet køn end barnet eller den unge, jf. lovens § 123 a, stk. 5.

Fælles bestemmelser om undersøgelser af person og opholdsrum

§ 25. Undersøgelse af barnets eller den unges person eller opholdsrum efter §§ 23 eller 24 må ikke gennemføres, hvis undersøgelsen efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet

må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb, jf. lovens § 123 a, stk. 3. Det er en forudsætning for undersøgelsen af barnets eller den unges person eller opholdsrum, at andre og lempeligere midler har været forsøgt, og at disse har vist sig utilstrækkelige til opnåelse af de tilsigtede mål med undersøgelsen. Den unge opfordres til selv at aflevere eventuelle effekter.

Stk. 2. Undersøgelse af barnets eller den unges person eller opholdsrum skal foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader, jf. lovens § 123 a, stk. 4. Undersøgelsen skal således foretages på en sådan måde, at barnet eller den unges oplevelse af at blive krænkede formindskes mest muligt.

Stk. 3. Inden en undersøgelse af et barn eller en ungs person eller opholdsrum foretages, har barnet eller den unge ret til at få oplyst grunden til, at undersøgelsen iværksættes, medmindre særlige omstændigheder taler imod dette.

§ 26. Der skal altid deltage mindst 2 ansatte ved undersøgelsen af barnet eller den unges person eller opholdsrum. Hvis særlige omstændigheder gør det nødvendigt, kan undersøgelsen dog gennemføres af en enkelt ansat. Der må ikke være andre børn og unge til stede under undersøgelsen af barnet eller den unges person eller opholdsrum.

§ 27. Institutionens leder eller den, der bemyndiges dertil, kan træffe bestemmelse om tilbageholdelse af effekter, der findes i barnets eller den unges besiddelse, hvis det skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, jf. lovens § 123 a, stk. 6.

Stk. 2. Hvis genstande, som tilhører et barn eller en ung, tilbageholdes, skal institutionen udfærdige en liste over de genstande, der tilbageholdes. Barnet og den unge skal orienteres om tilbageholdelsen og have udleveret en kopi af listen.

Stk. 3. Hvis en genstand tilhører institutionen, kan den umiddelbart inddrages.

Kontrol med brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation

§ 28. Der vil i sikrede afdelinger i døgninstitutioner for børn og unge kunne foretages kontrol, jf. dog stk. 2-4, med brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation med nærmere angivne personer uden for institutionen, såfremt det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed og udvikling, og der foreligger en afgørelse herom truffet af børn og unge-udvalget, jf. lovens § 123, stk. 2.

Stk. 2. Åbning af indgående og udgående breve kan kun finde sted med samtykke fra og i overværelse af barnet eller den unge. Kontrol af telefonsamtaler i form af medhør kan kun finde sted med samtykke fra barnet eller den unge. Hvis medhør finder sted, skal den person, med hvem telefonsamtalen føres, gøres opmærksom herpå.

Stk. 3. Ønsker barnet eller den unge ikke, at et indgående brev åbnes, kan dette uåbnet returneres til afsenderen med forklarende ledsageskrivelse. Ønsker barnet eller den unge ikke, at et udgående brev åbnes, tilintetgøres brevet.

Stk. 4. Ønsker barnet eller den unge ikke, at der sker medhør ved en indgående telefonsamtale, kan telefonsamtalen afbrydes med en forklaring til den, der har ringet op. Ønsker barnet eller den unge ikke, at der sker medhør ved en udgående telefonsamtale, føres samtalen ikke.

Stk. 5. Stk. 1-4 gælder dog ikke breve og andre henvendelser til og fra offentlige myndigheder og til og fra en eventuel advokat, jf. lovens § 72, stk. 1, og § 123, stk. 2.

§ 29. For unge, der efter reglerne i retsplejeloven er anbragt i sikrede afdelinger i stedet for varetægtsfængsling, finder retsplejelovens § 771 og § 772, stk. 1 og stk. 2, 1. pkt., om besøg og brevveksling m.v. tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Den unge har ret til ukontrolleret brevveksling med og besøg af det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn.

Stk. 3. Den unge har endvidere ret til ukontrolleret brevveksling med domstolene, Procesbevillingsnævnet, anklagemyndigheden og politiet, Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, Den Europæiske Torturkomité, FN's Menneskerettighedskommission og FN's Torturkomité.

Stk. 4. Udover de i stk. 3 nævnte myndigheder mv. har den unge ret til ukontrolleret brevveksling med andre offentlige myndigheder og med medlemmer af Folketinget.

Stk. 5. En udenlandsk ung har tillige ret til ukontrolleret brevveksling med hjemlandets diplomatiske eller konsulære repræsentanter, medmindre politiet af hensyn til varetægtsfængslingens øjemed modsætter sig det på grund af ganske særlige omstændigheder. Hvis politiet har fastsat brevkontrol efter retsplejelovens § 772, stk. 1, sendes brevene gennem politiet.

Stk. 6. Politiet kan af hensyn til varetægtsfængslingens øjemed modsætte sig, at en ung i varetægtssurrogat fører telefonsamtaler eller anden kommunikation, eller betinge telefonsamtaler og anden kommunikation af, at samtalen overhøres.

Stk. 7. Den unge skal underrettes om politiets beslutning efter stk. 6 og kan forlange den forelagt for retten til afgørelse.

Anbringelsesgrundlag m.v. på en sikret afdeling

§ 30. En sikret afdeling kan anvendes for unge når:

- 1) dette er absolut påkrævet for at afværge, at den unge skader sig selv eller andre, og faren herfor ikke på forsvarlig måde har kunnet afværges ved andre mere lempelige forholdsregler,
- 2) det i en indledende iagttagelsesperiode er absolut påkrævet for at tilvejebringe et grundlag for den videre socialpædagogiske behandling,
- 3) det på baggrund af den indledende iagttagelsesperiode, jf. nr. 2, fastslås, at det er absolut påkrævet, at der iværksættes et længerevarende behandlingsforløb på en sikret afdeling,
- 4) opholdet træder i stedet for varetægtsfængsling, jf. retsplejelovens § 765,
- 5) opholdet er led i afsoning, jf. § 78, stk. 2, i lov om fuldbyrdelse af straf m.v., og betingelserne i nr. 1, 2 eller 3 samtidig er opfyldt,
- 6) opholdet er led i en idømt foranstaltning, jf. straffelovens § 74 a, eller
- 7) der er tale om udlændinge under 15 år uden lovligt ophold i Danmark, jf. §§ 35-37.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen i den unges opholdskommune kan træffe afgørelse om at anbringe en ung, der er fyldt 12 år, i en sikret afdeling, jf. stk. 1, nr. 1-3, og lovens § 69, når der forud herfor foreligger en afgørelse om anbringelse uden for hjemmet efter lovens § 52, stk. 3, nr. 7, eller § 58. Kommunalbestyrelsens afgørelse om anbringelse i en sikret afdeling skal meddeles den kommunalbestyrelse eller det regionsråd, som er ansvarlig for oprettelse og drift af den pågældende sikrede døgninstitution.

Stk. 3. Hvis betingelserne i stk. 1, nr. 1, er opfyldt for en ung, der er fyldt 15 år, og som er anbragt i en døgninstitution, hvortil der er knyttet en sikret afdeling, kan lederen af døgninstitutionen eller dennes stedfortræder, uanset hvilket anbringelsesgrundlag der ligger til grund for anbringelsen uden for hjemmet, træffe midlertidig beslutning om overførsel til den sikrede afdeling. Overførslen hertil kan iværksættes umiddelbart. Beslutningen herom skal straks forelægges kommunalbestyrelsen i opholdskommunen til afgørelse, jf. stk. 2, 4 og 7.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen kan træffe afgørelse om at anbringe en ung i en sikret afdeling, hvor opholdet træder i stedet for varetægtsfængsling, jf. stk. 1, nr. 4. For unge, hvor der ikke i forvejen er udarbejdet en undersøgelse og handleplan, jf. lovens § 50 og § 140, skal der udarbejdes en undersøgelse og en handleplan i forbindelse med varetægtsfængslingen. Kommunalbestyrelsens afgørelse om anbringelse i en sikret afdeling skal meddeles det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen kan træffe afgørelse om at anbringe en ung i en sikret afdeling, hvor opholdet er led i en afsoning, jf. stk. 1, nr. 5. Kommunalbestyrelsens afgørelse om anbringelse i en sikret afdeling skal meddeles den kommunalbestyrelse eller det regionsråd, som er ansvarlig for oprettelse og drift af den pågældende sikrede døgninstitution og tiltrædes af Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal træffe afgørelse om, på hvilken institution/afdeling anbringelsen i henhold til en dom skal finde sted, når det følger af en dom til ungdomssanktion i medfør af straffelovens § 74 a, at den unge dømte skal anbringes i en sikret afdeling. Kommunalbestyrelsens afgørelse om anbringelse i en sikret afdeling skal meddeles det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen kan som led i en idømt sanktion efter straffelovens § 74 a i henhold til dommen træffe afgørelse om, at den unge skal forblive i, overføres til eller tilbageføres til en sikret afdeling, jf. stk. 1, nr. 6. Kommunalbestyrelsens afgørelse om anbringelse i en sikret afdeling skal meddeles den kommunalbestyrelse eller det regionsråd, som er ansvarlig for oprettelse og drift af den pågældende sikrede døgninstitution.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal i de tilfælde, der er nævnt i stk. 2-5 og stk. 7, tillige træffe afgørelse om, på hvilken institution/afdeling anbringelse i sikret afdeling skal finde sted.

Stk. 9. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal altid underrette forældremyndighedens indehaver om anbringelsen i en sikret afdeling, og så vidt det er muligt, inden denne anbringelse sker.

§ 31. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen kan i ganske særlige tilfælde dispensere fra den aldersgrænse, der er nævnt i § 30, stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelse om anbringelse i en sikret afdeling skal meddeles den kommunalbestyrelse eller det regionsråd, som er ansvarlig for oprettelse og drift af den pågældende sikrede døgninstitution.

Stk. 2. Ophold i en sikret afdeling skal være påbegyndt før det fyldte 18. år.

Stk. 3. Ophold i en sikret afdeling kan dog i medfør af § 30, stk. 1, nr. 6, påbegyndes efter det fyldte 18. år.

Varigheden af ophold i en sikret afdeling

§ 32. Ophold i sikret afdeling må i de tilfælde, der er nævnt i § 30, stk. 1, nr. 1 og 2, højst vare 3 måneder. Kommunalbestyrelsen i den unges opholdskommune kan dispensere fra 3 måneders grænsen for en ny periode på højst 3 måneder, hvis betingelserne for anbringelsen på sikret afdeling i det enkelte tilfælde gør dette absolut påkrævet. For unge, der ikke er fyldt 15 år, kan der alene dispenseres for én ny periode på højst 3 måneder.

Stk. 2. Ophold i sikret afdeling må i de tilfælde, der er nævnt i § 30, stk. 1, nr. 3, for unge, der er fyldt 15 år, højst vare 6 måneder og for unge, der ikke er fyldt 15 år, højst vare 3 måneder. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen kan dispensere fra tidsgrænserne, hvis betingelserne for anbringelsen i sikret afdeling i det enkelte tilfælde gør dette absolut påkrævet. For unge, der er fyldt 15 år vil der kunne dispenseres fra 6 måneders grænsen for én ny periode på højst 6 måneder, mens der for unge, der ikke er fyldt 15 år alene kan dispenseres for én ny periode på højst 3 måneder.

Stk. 3. I opholdstiden på den sikrede afdeling efter § 30, stk. 1, nr. 1-3, medregnes ikke den tid over 24 timer i træk, hvor den unge uden tilladelse har været fraværende fra afdelingen.

Stk. 4. Tidsgrænserne for ophold i sikret afdeling og dispensationsmulighederne i forhold hertil efter stk. 1 og 2, finder tilsvarende anvendelse ved ophold i sikret afdeling, der er et led i afsoning, jf. § 30, stk. 1, nr. 5.

Stk. 5. For unge idømt en foranstaltning, jf. straffelovens § 74 a, må ophold i en sikret afdeling efter § 30, stk. 1, nr. 6, sammenlagt højst vare 12 måneder, mens ophold i sikret afdeling sammenlagt med ophold i godkendt opholdssted eller døgninstitution, jf. lovens § 66, stk. 1, nr. 5 eller nr. 6, tilsvarende højst må vare 18 måneder. Ved ny kriminalitet kan retten dog forlænge foranstaltningen, herunder længstetiderne med indtil 6 måneder.

Stk. 6. Efter forlængelse, jf. stk. 1 - 3, må den samlede varighed af ophold i sikret afdeling efter § 30, stk. 1, nr. 1-3 og 5, for unge, der er fyldt 15 år, ikke overstige 14 måneder. For unge, der ikke er fyldt 15 år, må den samlede varighed efter forlængelse af ophold i sikret afdeling efter § 30, stk. 1, nr. 1-3, ikke overstige 9 måneder.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen træffer afgørelse om ophør af en ung persons anbringelse i en sikret afdeling ved anbringelse heri efter § 30, stk. 1, nr. 1-3 og 5. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen træffer tillige afgørelse om ophør af en ung persons anbringelse i sikret afdeling ved anbringelse heri efter § 30, stk. 1, nr. 6, dog inden for de rammer, der er fastsat i dommen.

Ophold uden for en sikret afdeling og adgang til fri luft

§ 33. Under ophold i sikret afdeling efter § 30, stk. 1, nr. 1-3, kan institutionens leder tillade, at den unge beskæftiges uden for afdelingen.

Stk. 2. Unge, der er anbragt i sikret afdeling ud over 24 timer, skal have adgang til at opholde sig i fri luft mindst 1 time dagligt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen kan efter indstilling fra institutionens leder træffe beslutning om, at barnet eller den unge under sit ophold i sikret afdeling, jf. § 30, stk. 1 nr. 1-3 og 5, for en kortere periode kan placeres uden for afdelingen, hvis placeringen er sikret via en tæt voksenkontakt. Afgørelse herom kan for unge omfattet af § 30, stk. 1, nr. 5, kun iværksættes med samtykke fra Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Stk. 4. For unge der er anbragt i sikret afdeling i stedet for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 765 eller i henhold til straffelovens § 74 a, stk. 4, gælder reglerne i bekendtgørelse om udgangstilladelse m.v. til personer, der er anbragt i hospital eller institution i henhold til strafferetlig afgørelse eller i medfør af farlighedsdekret.

Screening af børn og unge på sikrede og særligt sikrede afdelinger

§ 34. Alle børn og unge på sikrede og særligt sikrede afdelinger, der ikke allerede har fået foretaget en psykiatrisk udredning, skal tilbydes screening med henblik på at få afdækket et eventuelt behov for psykiatrisk udredning, jf. lovens § 57 c, stk. 4.

Stk. 2. Screeningen skal være påbegyndt senest 1 måned efter anbringelsen på den sikrede eller særligt sikrede afdeling.

Stk. 3. Screeningen forudsætter samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år.

Stk. 4. Screeningen skal foretages af en psykolog, en sygeplejerske med kendskab til psykiatri eller en person med lignende baggrund eller efteruddannelse og have et omfang og en kvalitet, der kan angive, om der er behov for en psykiatrisk udredning.

Stk. 5. I forbindelse med anbringelsen fremsender kommunen til den sikrede eller særligt sikrede afdeling sagsakter, der har relevans for screeningen.

Ophold i sikret afdeling for udlændinge under 15 år uden lovligt ophold i Danmark

§ 35. Ophold i sikret afdeling kan for udlændinge under 15 år uden lovligt ophold her i landet finde sted på baggrund af politiets afgørelse om frihedsberøvelse efter udlændingelovens § 36, jf. § 37. Politiet giver det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn, meddelelse om afgørelsen.

§ 36. Ophold i sikret afdeling skal være så kortvarigt som muligt. Ophold, der iværksættes efter politiets bestemmelse, må højst vare 3 døgn efter frihedsberøvelsens oprindelige iværksættelse. Hvis den pågældende forinden har været fremstillet for retten med henblik på rettens stillingtagen til spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed og fortsatte opretholdelse, vil rettens bestemmelse om opholdets varighed dog være gældende. Ophold efter rettens bestemmelse er således undergivet de frister, der fastsættes af retten. Det samlede ophold i sikret afdeling må dog højst vare 2 måneder.

§ 37. Bestemmelserne vedrørende et ophold i en sikret afdeling, der træder i stedet for varetægtsfængsling, jf. retsplejelovens § 765, gælder tillige for udlændinge under 15 år uden lovligt ophold i Danmark.

Kapitel 4

Særligt sikrede afdelinger i sikrede døgninstitutioner

Fysisk magtanvendelse i særligt sikrede afdelinger samt ophold i og uden for den særligt sikrede afdeling

§ 38. Fysisk magtanvendelse efter § 2, samt den øvrige magtanvendelse, der er tilladt i de sikrede afdelinger, er tillige tilladt i de særligt sikrede afdelinger, jf. § 20, stk. 3 og 4, samt §§ 21-28.

Stk. 2. For børn og unge, der er anbragt i en særligt sikret afdeling, finder §§ 32 og 33 tilsvarende anvendelse.

Isolation i særligt sikrede afdelinger

§ 39. For unge anbragt i en særligt sikret afdeling, godkendt til at modtage særligt voldelige unge eller godkendt til at modtage unge med psykiske lidelser, jf. § 40, kan institutionens leder eller dennes stedfortræder undtagelsesvis beslutte at anbringe den unge i særlige isolationsrum, når der er overhængende fare for, at den unge skader sig selv eller andre. Ved isolation forstås afsondring i aflåst rum i kortere eller længere perioder. Isolationen skal være så kortvarig og skånsom som muligt og må ikke udstrækkes ud over 4 timer. Der skal løbende føres tilsyn med et barn eller en ung, der er anbragt i isolation.

Stk. 2. Ved isolation efter stk. 1, skal der, for så vidt angår unge med psykiske lidelser, i umiddelbar forbindelse med isolationen tilkaldes en psykiatrisk speciallæge knyttet til afdelingen, der skal tage stilling til, hvorvidt en indlæggelse af den pågældende på en børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling er nødvendig, og hvis dette ikke er tilfældet, i øvrigt føre løbende tilsyn med den pågældende under isolationen for at kunne tage stilling til om der, i løbet af isolationen, sker en udvikling med den pågældendes tilstand, som gør en indlæggelse på en børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling nødvendig.

Anbringelsesgrundlag m.v. på en særligt sikret afdeling

§ 40. En særligt sikret afdeling kan anvendes for unge når:

- 1) der foreligger et grundlag for anbringelse i en sikret afdeling efter § 30,
- 2) anbringelse i en sikret afdeling ikke er eller vil være tilstrækkelig, idet den unge ved en forudgående særlig voldelig eller psykisk afvigende adfærd har gjort ophold eller fortsat ophold i en sikret afdeling uforsvarligt, og
- 3) der i forhold til unge med psykisk afvigende adfærd, foreligger en skriftlig, lægefaglig vurdering af, at den unge udviser aktuelle symptomer på en diagnose.

§ 41. Kommunalbestyrelsen i den unges opholdskommune kan træffe afgørelse om anbringelse på en særligt sikret afdeling, når betingelserne herfor er opfyldt, jf. § 40. Hvis betingelserne herfor er opfyldt for en ung, der er fyldt 15 år, kan lederen af en sikret døgninstitution eller dennes stedfortræder, uafhængig af at der på den sikrede døgninstitution er en særlig sikret afdeling, træffe midlertidig beslutning om overførsel til en særligt sikret afdeling. Beslutningen herom skal straks forelægges kommunalbestyrelsen i opholdskommunen til afgørelse, jf. 1. pkt.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelse, jf. stk. 1, om anbringelse i en særligt sikret afdeling skal tiltrædes af den kommunalbestyrelse eller meddeles det regionsråd, som er ansvarlig for oprettelse og drift af den pågældende sikrede døgninstitution.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal altid underrette forældremyndighedens indehaver om anbringelse i en særligt sikret afdeling, og så vidt det er muligt inden denne anbringelse sker.

Kapitel 5
Registrering og indberetning
Tilladt fysisk magtanvendelse

§ 42. Ved anbringelse eller overførsel til en sikret afdeling, eller en særligt sikret afdeling, ved anvendelse af isolation, ved tilbageholdelse og fastholdelse efter lovens § 123 b og tilbageholdelse efter lovens § 123 c samt ved fysisk magtanvendelse efter § 2, herunder nødværge, på opholdssteder, døgninstitutioner med og uden sikrede afdelinger, delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner, skal anbringelsesstedets leder eller dennes stedfortræder inden for 24 timer registrere følgende oplysninger på et indberetningsskema udarbejdet til dette formål:

- 1) barnets eller den unges navn og alder,
- 2) tidspunktet for indgrebet,
- 3) indgrebets varighed,
- 4) indgrebets art og
- 5) begrundelse for indgrebet.

Stk. 2. Barnet eller den unge, der har været involveret i episoden, der udløste magtanvendelsen, skal gøres bekendt med skematilførslen og have lejlighed til at ledsage denne med sin egen redegørelse for episoden.

Stk. 3. Indberetningsskemaet skal forefindes i tilbuddet i en dertil særlig beregnet protokol.

Stk. 4. Anbringelsesstedets leder eller dennes stedfortræder skal straks sende kopi af indberetningsskemaet til den kommunalbestyrelse, der har ansvaret for barnets eller den unges ophold i tilbuddet, jf. §§ 9 og 9 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 5. Anbringelsesstedets leder eller dennes stedfortræder skal ved månedens udgang sammen med sine kommentarer indsende kopi af indberetningsskemaerne til det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn. Anbringelsesstedets leder skal endvidere orientere den kommunale eller regionale driftsherre, hvis indgrebet har fundet sted over for et barn eller en ung i et kommunalt eller regionalt tilbud, jf. lovens § 123, stk. 4.

Stk. 6. Socialtilsynet gennemgår de indkomne indberetningsskemaer og vurderer, om de giver anledning til tilsynsmæssige overvejelser.

Undersøgelse af person og opholdsrum

§ 43. Ved undersøgelse af barnets eller den unges person eller opholdsrum på opholdssteder, døgninstitutioner med og uden sikrede afdelinger, delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner, skal anbringelsesstedets leder eller dennes stedfortræder inden for 24 timer registrere følgende oplysninger:

- 1) barnets eller den unges navn og alder,
- 2) tidspunktet for undersøgelsen,
- 3) undersøgelsens varighed,
- 4) undersøgelsens art,
- 5) hvilke personer, der foretog undersøgelsen,
- 6) de bestemte grunde, der har givet anledning til at foretage undersøgelsen, om og hvilke effekter der blev fundet, og
- 7) ved undersøgelser efter §§ 12 og 22, redegøres for de bestemte grunde, der har givet anledning til, at undersøgelsen er påkrævet.

Stk. 2. Barnet eller den unge, som har fået undersøgt sin person eller sit opholdsrum, skal gøres bekendt med indberetningen og have lejlighed til at ledsage den med sin egen redegørelse for undersøgelsen.

Stk. 3. Indberetningsskemaet skal forefindes i institutionen i en dertil særlig beregnet protokol.

Stk. 4. Anbringelsesstedets leder skal straks sende kopi af indberetningsskemaet til den kommunalbestyrelse, der har ansvaret for barnets eller den unges ophold i tilbuddet, jf. §§ 9 og 9 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 5. Anbringelsesstedets leder skal ved månedens udgang sammen med sine kommentarer indsende en kopi af indberetningsskemaerne til det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn. Anbringelsesstedets leder skal endvidere orientere den kommunale eller regionale driftsherre, hvis indgrebet har fundet sted over for et barn eller en ung i et kommunalt eller regionalt tilbud, jf. lovens § 123, stk. 4.

Stk. 6. Socialtilsynet gennemgår de indkomne indberetningsskemaer og vurderer, om de giver anledning til tilsynsmæssige overvejelser.

Ikke tilladt magtanvendelse

§ 44. Overtrædelse af reglerne i kapitel 1-4 skal, jf. stk. 2, registreres og indberettes til det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn. Socialtilsynet gennemgår de indkomne indberetningsskemaer og vurderer, om de giver anledning til tilsynsmæssige overvejelser.

Stk. 2. Den implicerede medarbejder skal i de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, senest dagen efter episoden afgive skriftlig indberetning derom til tilbuddets leder, der sammen med sine kommentarer samt forklaringer fra personer, der har overværet episoden, inden 3 dage videresender indberetningen til det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn. Indberetningen skal indeholde følgende oplysninger:

- 1) de særlige forhold, der har begrundet indgrebet,
- 2) tidspunktet for den handling, der har givet anledning til indgrebet,
- 3) tidspunktet for indgrebet,
- 4) indgrebets varighed,
- 5) beskrivelse af indgrebets art,
- 6) beskrivelse af indgrebets formål,
- 7) hvem der foretog indgrebet,
- 8) barnets eller den unges tilstand i den tid, indgrebet fandt sted, og
- 9) barnets eller den unges navn og alder.

Stk. 3. Barnet eller den unge, der har været involveret i episoden, der udløste magtanvendelsen, skal gøres bekendt med indberetningen og have lejlighed til at ledsage denne med sin egen redegørelse for episoden.

Stk. 4. Hvis der er begrundet mistanke om en strafbar handling, der er undergivet offentlig påtale, skal tilbuddets leder eller dennes stedfortræder straks sende indberetning herom til det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn, der skal tage kontakt til politiet.

Stk. 5. En anden medarbejder, som har overværet episoden, og som ikke dagen efter er bedt om oplysninger til indberetningen, har pligt til at meddele sin forklaring til tilbuddets leder.

Stk. 6. En anden medarbejder, der i øvrigt får begrundet viden om episoden, har ligeledes pligt til at meddele tilbuddets leder om denne viden.

Stk. 7. Tilbuddets leder skal samtidig med sin indberetning til socialtilsynet give kopi af denne til den implicerede medarbejder og skal endvidere orientere forældremyndighedens indehaver og den kommunalbestyrelse, der har ansvaret for barnets eller den unges ophold i tilbuddet, jf. §§ 9 og 9 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område om indberetningen. Tilbuddets leder skal endvidere orientere den kommunale eller regionale driftsherre, hvis indgrebet har fundet sted over for et barn eller en ung i et kommunalt eller regionalt tilbud, jf. lovens § 123, stk. 4.

Stk. 8. En medarbejder, der tjenstligt indberettes for en tjensteforseelse eller et strafbart forhold, skal have udleveret en fremstilling af sagens faktiske omstændigheder og have adgang til at afgive en skriftlig

udtalelse om fremstillingen. Medarbejderen skal samtidig gøres bekendt med ikke at have pligt til at udtale sig om fremstillingen.

Stk. 9. Hvis den implicerede medarbejder er tilbuddets leder, skal der sendes indberetning direkte til det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn. Den medarbejder, der er tilbudslederens stedfortræder, giver i dette tilfælde tilbuddets leder genpart af sin indberetning. Tilbudslederens stedfortræder skal også sørge for, at forældemyndighedens indehaver og den kommunalbestyrelse, der har ansvaret for barnets eller den unges ophold i tilbuddet, jf. §§ 9 og 9 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område får orientering om indberetningen.

Stk. 10. Den kommunale, regionale eller private driftsherre skal træffe afgørelse om de driftsmæssige konsekvenser af indberetningssagen inden 6 uger efter at indberetningssagen er modtaget.

Kapitel 6

Om tilsyn, klageadgang, sanktioner m.v.

§ 45. Det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn, fører også tilsyn med anvendelsen af reglerne i denne bekendtgørelse.

§ 46. Klager vedrørende overtrædelse af bestemmelserne i denne bekendtgørelse indbringes for kommunalbestyrelsen i opholdskommunen.

§ 47. Forinden besvarelsen af en klage anmoder kommunalbestyrelsen i opholdskommunen det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn om en udtalelse. Sammen med udtalelsen fra Socialtilsynet indsendes en redegørelse fra den medarbejder, der har kendskab til de forhold, der klages over. Hvis der er sket registrering i henhold til §§ 42, stk. 1, 43, stk. 1, eller 44, stk. 1, skal en udskrift af skemaregistreringen vedlægges redegørelsen.

Stk. 2. Tilbuddets leder eller dennes stedfortræder, skal herudover hurtigst muligt foretage en undersøgelse, der omfatter samtale med barnet eller den unge, de medarbejdere, der har kendskab til de forhold, der klages over, og mulige vidner til episoden. Der skal udfærdiges rapport om de pågældende samtaler, og rapporten indsendes med lederens indstilling til det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn, med de oplysninger, der er nævnt i stk. 1.

§ 48. Klager over afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen i opholdskommunen i medfør af denne bekendtgørelse, kan indbringes for Ankestyrelsen.

§ 49. Afgørelser truffet af børn og unge-udvalget om anbringelse, tilbageholdelse, jf. lovens § 123 b, stk. 1 og § 123 c, stk. 1 og om kontrol med breve, telefonsamtaler og anden kommunikation, jf. § 18, stk. 1-5 og § 28, stk. 1-5, kan indbringes for Ankestyrelsen inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, jf. lovens § 168, jf. § 58.

Stk. 2. Klager over afgørelse om af de nærmere rammer og vilkår for den konkrete anbringelse på delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner, jf. § 123 b, stk. 4, og om anbringelse i sikret afdeling jf. § 30, stk. 2 og 4-5, truffet af kommunalbestyrelsen i opholdskommunen, kan indbringes for Ankestyrelsen i henhold til lovens §§ 166 og 167, jf. § 69, stk. 1.

§ 50. Over for den ansatte kan anvendes de reaktionsmuligheder, der følger af pågældendes ansættelsesvilkår.

§ 51. Tilbuddets leder skal sikre sig, at såvel anbragte børn og unge som forældremyndighedens indehaver bliver gjort bekendt med reglerne i denne bekendtgørelse, herunder adgangen til at klage til henholdsvis Ankestyrelsen og kommunalbestyrelsen i opholdskommunen, jf. §§ 46, 48 og 49.

§ 52. Der skal endvidere gives underretning om adgangen til at rette henvendelse til det tilsyn, der er nedsat i henhold til grundlovens § 71, stk. 7, med personer, der er underkastet administrativ frihedsberøvelse.

§ 53. Denne bekendtgørelse skal udleveres til samtlige medarbejdere i alle tilbud efter lovens § 66, stk. 1, nr. 5 og 6. Medarbejderen skal kvittere overfor tilbuddets leder for modtagelsen.

Kapitel 7

Finansiering af ophold i sikrede institutioner og Kriminalforsorgens institutioner

§ 54. For ophold efter § 30, stk. 1, nr. 4-7, og for ophold for varetægtsfængslede 15-17-årige og 15-17-årige, der afsoner i Kriminalforsorgens institutioner betales en takst på 1,25 mio. kr. årligt (PL 2010). Satsen reguleres årligt med satsreguleringsprocenten.

Stk. 2. Udgifter vedrørende ophold efter § 30, stk. 1, nr. 4-7, ud over det takstfinansierede, fordeles mellem alle landets kommuner efter antallet af 15-17-årige der bor i de enkelte kommuner pr. 1. januar i året forud for regnskabsåret.

Stk. 3. På baggrund af data fra Kriminalforsorgen om cpr-nummer og antal opholdsdage for 15-17-årige beregner og opkræver Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold den enkelte kommunes betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner.

Kapitel 8

Ikrafttræden

§ 55. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. maj 2014.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 18 af 15. januar 2013 om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet.

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, den 29. april 2014

MANU SAREEN

/ Dan Holmgreen